

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26 липня 2016 року

м. Тернопіль

№ 20- р/к

Справа № 855-АД

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 855-АД про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Бережанською міською радою (місцезнаходження: пл. Ринок, 1, м. Бережани, Тернопільська обл., 48702, ідентифікаційний код 04058491) та подання від 11.07.2016 № 108 «Про попередні висновки по справі № 855-АД»,

ВСТАНОВИЛА:

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності територіальним відділенням проведено дослідження діяльності органів місцевого самоврядування на означеному ринку.

За результатами дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 7 червня 2016 року № 16-рп/к розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Бережанської міської ради (місцезнаходження: пл. Ринок, 1, м. Бережани, Тернопільська обл., 48702, ідентифікаційний код 04058491) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено:

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Бережанська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою. Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Згідно з статтею 42 Конституції України не допускається неправомірне обмеження конкуренції.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покуп-

цями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Згідно із статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських рад відноситься, зокрема, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.

За даними Бережанської міської ради (лист від 12.05.2016 № 906) протягом 2014-2015 років та січня 2016 року виконавчим комітетом міської ради прийнято 16 рішень щодо надання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг в м. Бережани, зокрема в 2014 році - 8 рішень, в 2015 році – 7 рішень, в січні 2016 року – 1 рішення. Дані рішення приймалися на підставі п.п.1 п «б» ст. 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Крім того, листом від 12.05.2016 № 906, Бережанська міська рада повідомила, що *«з лютого 2016 року рішення щодо надання суб'єктам підприємницької діяльності дозволів на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг у Бережани виконавчим комітетом не приймалися, хоча заяви від підприємців у міську раду надходили. Заявникам – суб'єктам підприємницької діяльності, в усній формі роз'яснювалось, що необхідність одержання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг не передбачена жодним законом України».*

Відповідно до пункту 8 статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються правові засади і гарантії підприємництва.

Статтею 1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон про дозвільну систему) визначено, що дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг раніше стягувався відповідно до норм податкового законодавства, зокрема Закону України "Про систему оподаткування" та Декрету Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори". На підставі цього органами місцевого самоврядування було запроваджено видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг.

Однак, з набранням чинності 05.10.2006 частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему, правових підстав на оформлення та видачі дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг (і подібних до нього) немає, оскільки необхідність одержання такого документа не передбачена жодним чинним законом України.

Верховною Радою України 02.12.2010 прийнято Податковий кодекс України, підпунктом 1 пункту 2 розділу «Прикінцеві положення» якого передбачено, що з 01.01.2011 втратили чинність, зокрема, Закон України «Про систему оподаткування» та Декрет Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 «Про місцеві податки і збори». Тим самим збір за видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг скасовано.

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» внесено зміни до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якими скасовано повноваження сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів в частині надання дозволу на розміщення на території об'єктів благоустрою, будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення.

Крім того, дозвіл на розміщення об'єкта торгівлі не передбачено і Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Таким чином, надання Бережанською міською радою протягом 2014-2015 років та січня 2016 року дозволу на торгівлю та розміщення об'єкту торгівлі в м. Бережани не передбачено чинним законодавством.

Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Видача Бережанською міською радою зазначених дозволів могла створювати певні перешкоди для здійснення суб'єктами господарювання підприємницької діяльності, а саме: значні затрати часу для їх отримання (подача заяви та копій документів, які необхідні для видачі даного дозволу; отримання рішення виконавчого комітету міської ради).

Листом від 15.06.2016 №1142 Бережанська міська рада надала пояснення по справі, зокрема: *«При розгляді питання щодо надання суб'єктам підприємницької діяльності дозволів на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг виконавчий комітет міської ради до 01.01.2011 року у своїй роботі керувався рішенням XVII сесії міської ради V скликання від 19 червня 2008 року № 601 «Про затвердження Положення про збір та видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг». На підставі змін до податкового законодавства, зокрема втратою чинності Закону України «Про систему оподаткування» Та Декрету Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 «Про місцеві податки та збори», з 1 січня 2011 року вищевказане рішення фактично втратило чинність».*

Пояснення Бережанської міської ради не спростовує факту вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, оскільки чинним законодавством не передбачено надання дозволів на торгівлю.

Докази зібрані під час розгляду справи вказують, що дії Бережанської міської ради, які полягають у наданні протягом 2014-2015 років та січня 2016 року дозволів на торгівлю, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) із змінами територіальним відділенням листом від 11.07.2016 № 7/825 направлено Бережанській міській раді копію подання від 11.07.2016 № 108 «Про попередні висновки по справі № 855-АД» (надалі – подання).

На подання Бережанська міська рада листом від 23.07.2016 №1345 надала копію рішення виконавчого комітету міської ради від 21.07.2016 № 106 «Про скасування рішень виконавчого комітету Бережанської міської ради «Про дозвіл на розміщення об'єктів торгівлі», прийнятих у 2014-2015 роках та січні 2016 року».

Таким чином, Бережанською міською радою припинено порушення законодавства про захист економічної конкуренції в ході розгляду справи.

На підставі матеріалів справи та зібраних доказів, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ),

затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати дії Бережанської міської ради (місцезнаходження: : пл. Ринок, 1, м. Бережани, Тернопільська обл., 48702, ідентифікаційний код 04058491), які полягають у наданні протягом 2014-2015 років та січня 2016 року дозволів на торгівлю, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду в двомісячний строк з дня одержання рішення.

Члени колегії :

Р.В.Лецишин, голова територіального відділення

Н.Є.Чорномаз, заступник голови територіального відділення

А.Г.Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н.С.Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань